

LIETUVOS ALPINIZMO ČEMPIONATAS

ĮKOPIMO ATASKAITA

10 Europos viršūnių Lietuvos 100 – mečiui

Hvannadalshnukur 2110 m – aukščiausias kalnas Islandijoje ir antras pagal aukštį Skandinavijoje po Galdhøpiggen 2465 m. Nuostabus kalnas norint kažkiek suprasti, kas yra „arktinės“ sąlygos (foto 1)

Viršūnėje šalies, kuri pirmoji pasaulyje pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę 1991 vasario 11 d. Vidmantas Kmita, Gintaras Černius ir Vytautas Bukauskas 2017 balandžio 21 d. ant Islandijos „stogo“. Iliuzija, kad stovime sniego lauke, bet tai piramidinė viršūnė ir stovime ant stataus skardžio (foto 2). Tai rodo staiga lūžtantys šešėliai.

Hvannadalshnúkur 2110 m

2017 metai

Bendrieji duomenys

Įkopimo data:	2017.04.21 žiemos sezonas
Klasė:	Techninė
Valstybė, kalnų rajonas:	Islandija, Öræfajökull vulkano ŠV kraterio žiedo dalis.
Viršūnės pavadinimas ir aukštis:	Hvannadalshnukur 2110 m – aukščiausias kalnas Islandijoje.
Dalyviai:	<p>Vytautas Bukauskas <i>Shahshah 2940 m. (1986), Ostryj Tolbaček 3682 m (1988), Ploskij Tolbaček 3085 m (1988), Bezimianij 2885 m (1988), Gamčen 2576 m (1988), Tiatia 1819 m (1989), Žima 1214 m, (1990), Kala Patthar 5644 m. (1991), Island Peak 6189 m, (1992) Kilimandžaras 5895 m. (2004), Suphanas 4058 m (2004), Araratas 5137 m. (2004, 2006), Damavendas 5671 m, (2005) Apo 2954 m. (2006), Ras Dašenas 4600 m.(2007), Mayonas 2462 m (2007), Stanley / Margarita 5109 m., (2009) Mt. Rinjani 3700 m (2009), Pic Boby 2658 m (2011), , Fudzijama 3776 m. (2010, 2011, 2015), Toubkal 4167 m (2012), Iztaccíhuatl 5230 m (2012) , Tajumulco 4219 m (2012), Halasan 1950 m, (2013) Yushan 3952 m, (2013), Coma Pedrosa 2946 m, (2014), Aneto 3404 m. (2014), Mulhacen 3482 m (2014), Kamerūnas 4095 m. (2014), Karthala 2361 m. (2015), Corno Grande 2912 m (2015), Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015), Teide 3718 m, (2015) Titlis 3236 m (2016), Pico 2351 m (2016), Carrauntoohil 1038 m (2016), Ben Nevis 1344 m (2016), Triglav 2864 m. (2016), Olimpzas (Mitikas) 2919 m (2016), Gerlochovskij štit 2655 m. (2016),</i></p> <p>Gintaras Černius <i>Kilimandžaras (5895); Ararat (5137); Socompa (6051); Mont Blanc (4808); Mount Kinabalu (4096); Monte Rosa (4634); Breithorn (4164); Piramide Vincent (4200); Punta Tzan (3320); Elbruso balnas (5200), Pico de Orizaba (5636); Avačinskij (2749), Rysy 2500, Olimpzas (Mitikas) 2919 m, Gerlochovskij štit 2655 m.</i></p> <p>Vidmantas Kmita <i>Olimpzas (Mitikas)2919 m.</i></p>

Maršruto informacija

Maršruto pavadinimas ir sudėtingumo kategorija:	<p>Skaftafell, vienintelis realus maršrutas iš PR nuo žiedinio greitkelio Nr.1, II pagal tarptautinę UIAA skalę Difficulty: 5.1 (YDS), Difficulty: II+, Grade: III. orientaciniai 2B (rus.) Pirmas įkopimas 1891 m. rugpjūčio 17 d. Anglas Frederick W. W. Howell ir islandai gidai Pall Jonsson ir Thorlakur Thorlaksson. Mes gal pirmieji iš LT tikromis žiemos sąlygomis.</p> <p>Pažymėti, jei maršrutas praliptas pirmą kartą!</p> <p>-maršruto pradžia 110 m aukštyje (maršrutas prasideda vos keli kilometrai nuo Atlanto pakrantės),</p> <p>- aukščių skirtumas 2000 m (iš jų apie 1500 m ledynas),</p>
Vertikalus aukščio skirtumas, maršruto ilgis ir bendras statusas:	

- maršruto ilgis **22 km**,
- maršruto bendras statumas **30°**

Atskirų techninių atkarpų ilgiai, charakteristika ir sudėtingumas:

- **vasarą – uolų, ledo, sniego,**
- **žiemos periodu: ledo, sniego.**

Nuo Icelandic mountain guides **lodge Skaftafell**. GPS: **64°00'57.8"N 16°57'58.8"W** važiuojame 11 km, 15 min. iki maršruto pradžios **Pjóðvegur 63°57'12.2"N 16°49'51.8"W** aukštyje apie **100 m.** (foto)
Akmeninis/žvyro/ledo/sniego takas apie **1,5 val.** eina šlaito traversu pakylame **400 m.** (foto) Nestatu, bet kelis kartus naudojame „kates“. Po to sniegas ir ledynas padengtas giliu iki 50 cm sniegu ir firnu. Einame su sniegbridžiais. Be jų daugelyje vietų firmas nelaiko (foto). Viršūnės pikas apledėjęs. Labai kietas ledas šlaite Paprastos „katės“ nelaikė. Sukome kablius ir darėme saugą. Trumpam, bet reikia labai gerų ir aštrių ledo „kačių“ ir kablių. Keli vietiniai ėjo su nematyto stiliau „katėmis“. Labai ilgi dantys. Pati viršūnė beveik plokščia. Aukščiausia vieta ant skardžio.

Rekomenduotina kartu pateikti ir trumpą techniškai sudėtingų atkarpų aprašymą!

Maršruto būklės ir metereologinių sąlygų aprašymas:

Kopimo metu – sąlygos geros, oras ramus, be kritulių. Bet tai buvo vienintelė diena per visą savaitę. Bet šalta. Max -24C. Gilus iki 50 cm sniegas ledyne. Labai kietas ledas ties viršūne. Paprastos „katės“ nelaikė. Trumpam, bet reikia labai gerų ir aštrių ledo „kačių“ ir kablių.
Nurodyti, jei maršrutas prastos būklės, klaidus, apledėjęs ir pan.

Maršrute esamos įrangos saugumui užtikrinti ar kopimui palengvinti aprašymas:

Maršrute **nėra jokios pagalbinės įrangos.** Gali **reikti visos įrangos: sniegbridžiai, „katės“, apraišai, karabinai, ledo kabliai, virvės, ledkirtis.** Žiemą ir pavasarį **sniegbridžiai. Virvės, nes ledynas pilnas plyšių. Ledo „katės“ ir ledo kabliai, nes ties viršūne galimas nupustytas labai kietas ledas.** Mūsų paimitos „katės“ nelaikė, nes ledas buvo stiklo kietumo.
Nurodyti, ar maršrute buvo panaudoti stacionarūs saugos taškai, ankstesnių kopėjų palikta įranga ir pan.

Laikas, praleistas įkopime:

Balandžio 21 d. kopimas į viršūnę ir nusileidimas. Viskas užtruko **12 valandų.** Startuojame **05:00 val.**
Laikas praleistas įkopime:
- **kopimas – 8 val.** (kopimas pradėtas **05:30 val.** ryte, **įkopta 13:30 val.**)
- **nusileidimas - 4 val. nusileista 18:00 val.)**
Taip pat nurodyti šias laiko atžymas: startas iš bazinės stovyklos, maršruto pradžia, viršūnė arba maršruto pabaiga, grįžimas į bazinę stovyklą!

Nakvynių skaičius, vietos ir sąlygos:

Kalną galima ir rekomenduojama **įkopti per dieną.** Nakvynei vietos rasti galima, bet **labai atšiaurios sąlygos.** Dėl stiprių vėjų **temperatūros beveik Arktinės. Geriausia nakvoti netoliese starto palei greitkelį Nr. 1. Rekomenduojau Icelandic mountain guides lodge Skaftafell.** GPS: **64°00'57.8"N**

Pagalba iš šalies:

16°57'58.8"W Jei kopinama su nakvynėmis.

Aprisėjimų savarankiškai kopti nėra. Gali lydėti vietinis gidas **max 6 žmonės**, bet reikia labai iš anksto užsisakyti nors **labai brangu 43900 ISK (apie 300 €) žmogui**. Tada **galima iš jų gauti reikiamą inventorių**. Reikalingas visas kopimo inventoriūs: **sniegbridžiai, „katės“, apraišai, karabinai, ledo kabliai, virvės, ledkirtis).**

Aukščiau tik Islandijos dangus (foto 3)

Įkopimo eiga

Aklimatizacija ir/arba treniruočių įkopimai:

Įkopimo eiga:

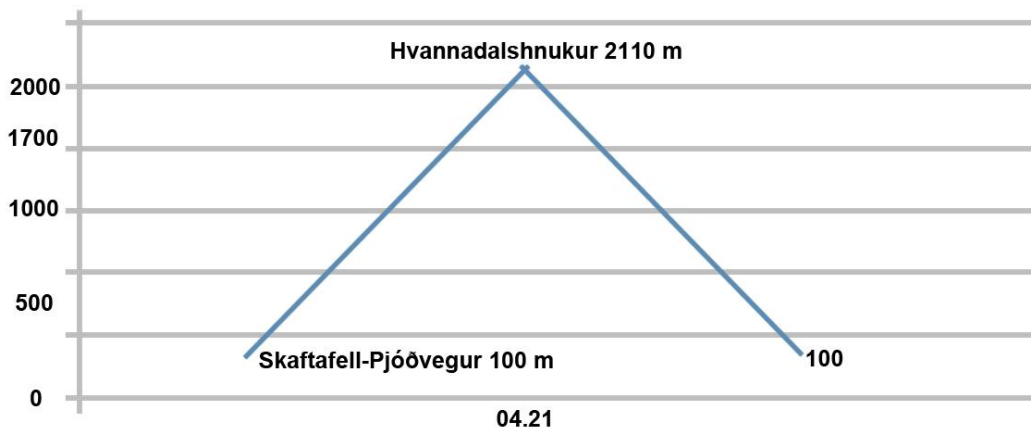
Data	Atkarpa	Metereologinės sąlygos, pastabos
15-20.04.2017	Reikjavikas – Skaftafell. Savaitę laukiame tinkamo oro. Automobiliu apvažiuojame salą. Aklimatizaciniai pasivaikščiojimai.	Geros, nedidelis debesuotumas apačioje, bet kalnuose antrą parą stipriai sninga. Oro sąlygos permainingo. Labai vėjuota (apie 40 m/s). Oro temperatūra apie -5-+5 C.
22.10.2016	Skaftafell -Pjóðvegur 100 m - Hvannadalshnukur 2110 m - Pjóðvegur 100 m.	Geros, giedra. Žvarba viršūnėje apie - 24 C.

Nuotraukos ir schemas

Kalnų rajono žemėlapis (šaltinis: internetas)

Įkopimo aukščio grafikas:

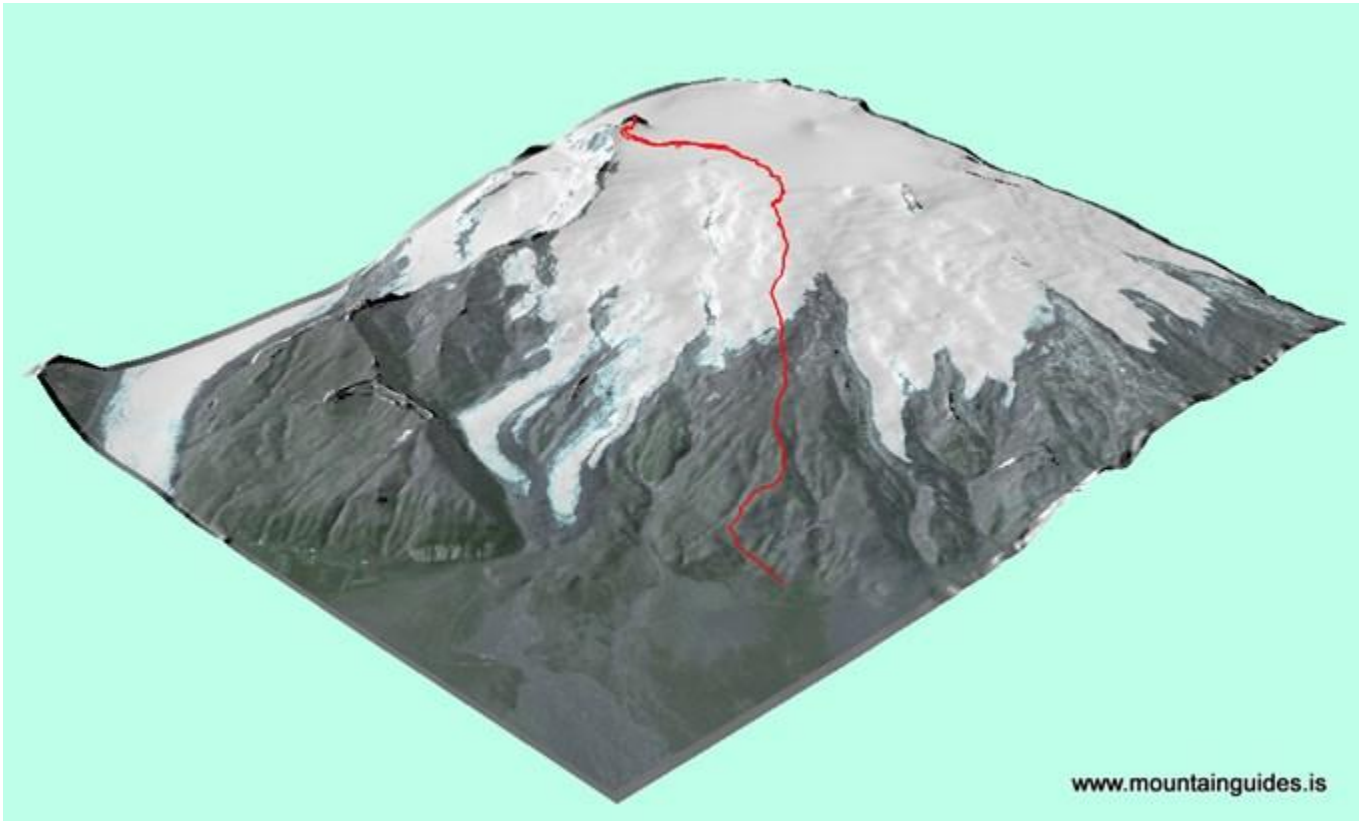

Taip **Hvannadalshnukur 2110 m** – aukščiausias kalnas Islandijoje geru oru patomas nuo greitkelio Nr. 1. (foto 4)

Maršruto pradžia **Pjóðvegur 63°57'12.2"N 16°49'51.8"W** (foto 5)

Viršūnės nuotrauka su pažymėtu maršrutu.

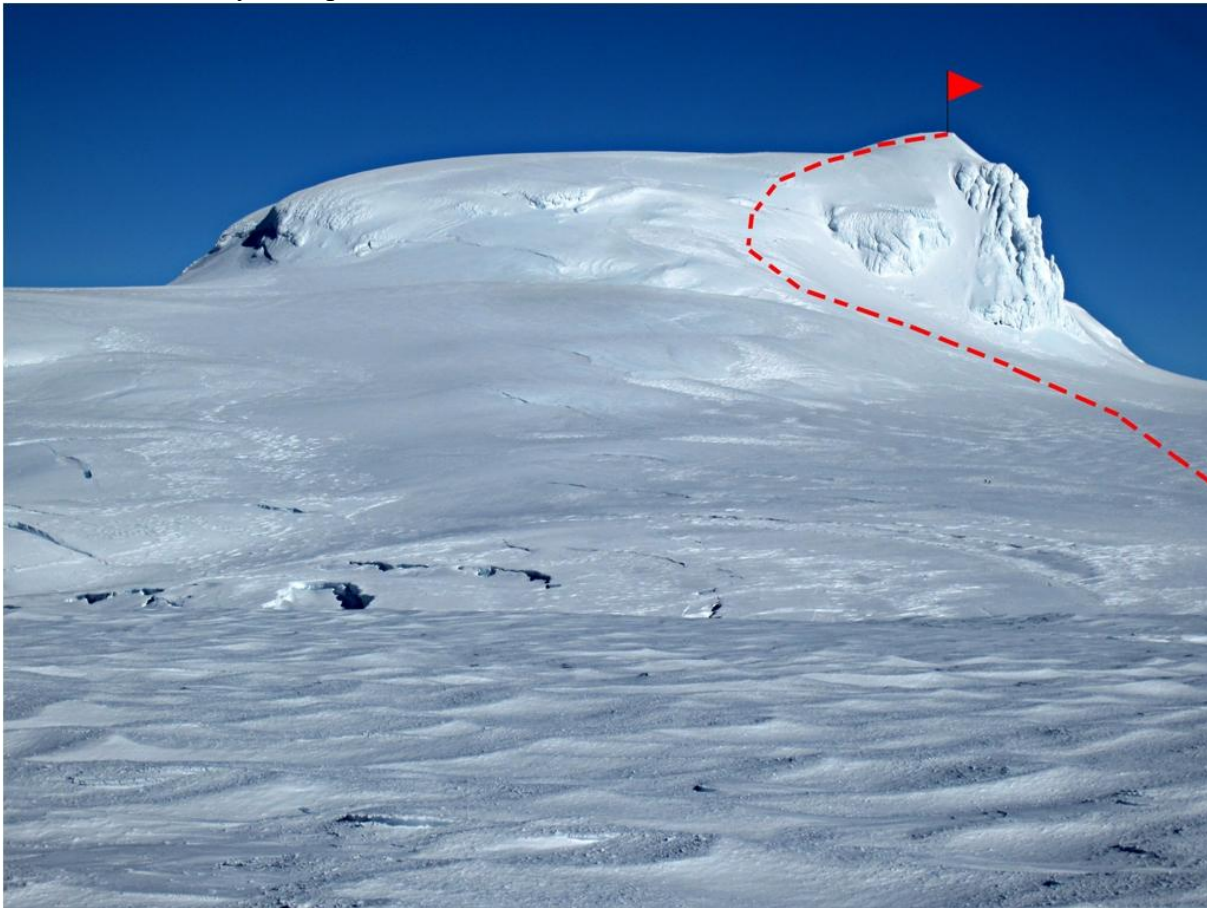
Maršrutas pažymėtas **raudonai**. Mums lipant sniegas buvo per pus žemiau (foto 6)

Maršruto profilio schema ir maršruto schema UIAA simboliais šaltinis:

Techniškai sudėtingų atkarpų nuotraukos Pateikti bent kelias nuotraukas !

Ledas nuostabiai žydros spalvos ir stiklo kietumo. Tokio kieto dar nemačiau (foto 7-8).

Dideli paslėpti plyšiai ir gilus sniegas (foto 9 – 13)

Nuotrauka su dalyviais ant viršūnės arba maršruto pabaigoje

Rekomenduojama pateikti ir dalyvių nuotraukas!

Vidmantas Kmita, Gintaras Černius ir Vytautas Bukauskas 2017 balandžio 21 d. ant Islandijos „stogo“ (foto 14-15).

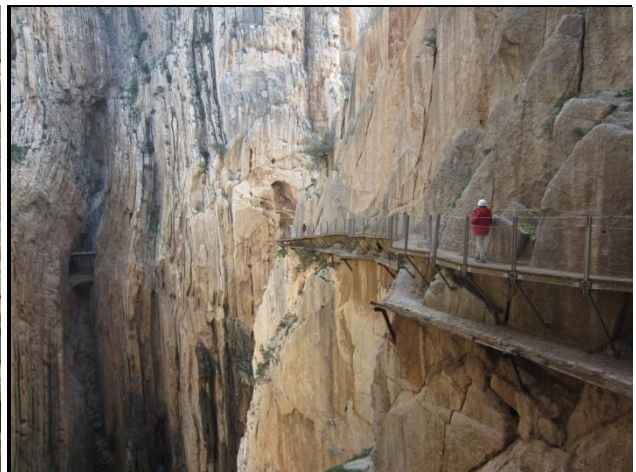

Aklimatizacija ir treniruočių įkopimai

Caminito del Rey kanjonas (Andalūzija), **Gibraltaro uola** 426 m. (Gibraltaras).

Gibraltaro uola 426 m. (foto 16-17)

Caminito del Rey kanjonas 14 km. (foto 18-19)

Hvannadalshnúkur - Iceland's Highest Summit

Pastabos

Pastabos neprivalomos! Pastabų turinį renkasi ataskaitos autorius pagal aplinkybes!

Pirmas oficialiai žinomas įkopimas į kalną vyko **1891 m. rugpjūčio 17 d. Anglas Frederick W. W. Howell ir islandai gidai Pall Jonsson ir Thorlakur Thorlaksson.**

Pagal turimą informaciją pirmieji įkopė lietuvė emigrantė **Jurgita Statkevičius 1997 m.** info@kriatravel.com

+354 499 3799

Rekomenduojama kopti nuo balandžio pradžios (prieš tai Arktinis šaltis) iki birželio vidurio (po to ledyne atsiveria daugybė plyšių).

Foto 20-21

Maršruto saugumas

Labai ilga diena (10-15 val), todėl reikia turėti gero oro prognozę visai dienai. Šaltis gali būti Arktinis žemiau -20 C. Dažnas Islandijai būdingas labai stiprus vėjas. Nestatu, bet reikalinga turėti visą pagrindinę alpinistinę įrangą. Blogu oru ledyne klaidu. Daug plyšių. Planuojant kelionę reikia turėti omenyje, kad Islandijoje labai aktyvi seisminė veikla. Daug aktyvių ugnikalnių, o sala nedidelė. Paskutinis Öraefajökull vulkano išsiveržimas buvo 2004 metais.

Įkopimo taktika, panaudota įranga ir kopimo technika

Geriau vienos ilgos dienos kopimas. Galima užtrukti nuo 10 iki 15 val. Reikalinga turėti visą pagrindinę alpinistinę įrangą: „kates“, apraišus, karabinus, ledo kablius, virves, ledkirtį gal net sniebridžius. Imant gidą, tai gaunama.

Rekomendacijos

1. Kopti tik geru oru. Kai nėra matomumo ledynas klaidus. Daug plyšių.
2. Geriausia kopti iki birželio vidurio. Po to ledyne atsiveria dideli ir daug plyšių, kuriuos įveikti užtrunka.

Foto 22-23

Kontaktinė informacija Vytautas Bukauskas

El. paštas: bukauskasv@yahoo.com
Mob. tel. 8-687-33303

Savaiteį laukiame tinkamo oro kopti. Aklimatizaciniai pasivaikščiojimai (foto 24-25)

Reynisfjara

Lietuvos 100 – mečiui skirti įkopimai

Jubiliejų nebūna be iniciatyvų, realių ir truputį fantastinių. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 -mečio proga vieni lipa į 100 piliakalnių, kiti drožia iš medžio 100 skulptūrų ar sodina 100 ąžuolų. Mes, mėginame šį jubiliejų įprasmingai įkopdami į **10 skirtingų Europos valstybių viršūnių**, nuo *Islandijos* iki *Gibraltaro*, nuo *Baltarusijos* iki *Balkanų*. Iškeldami jose lietuvišką trispalvę ir istorinę vėliavą, mes prisimename ir primename, kad Lietuva kažkada buvo didžiausia Europos valstybė. Kalnuose, niekada negali būti tikras, kad pavyks pasiekti tikslą, o ir toms kelionėms skyrėme tik 5 savaitgalius ir dvi pilnas savaites. Bet mums pavyko su kaupu. Net per 12-ą Europos viršūnių šuoliavo Vytis ir jose plazdėjo trispalvė.

Vasario 16 - osios proga įkopėme į legendinę **Gibraltaro uolą 426 m**. Ši uola, piečiausia kontinentinės Europos išskirtinė aukštuma, buvo svarbi žmonių gyvenime jau nuo akmens amžiaus laikų. Dabar tai britų užjūrio teritorija. Įkopėme pėsčiomis vadinamaisiais Mediterranean Steps. Pakeliui iš Madrido į Gibraltarą praėjome labai įdomų Camito del Ray kanjoną, dar vadinamą "karalių keliu". Ko gero buvome pirmieji lietuviai, kurie čia lankėsi po to, kai prieš 100 metų įrengtas perėjimas buvo rekonstruotas ir pritaikytas saugiam praėjimui. Tačiau ir dabar, kai oras vėjuotas arba lietingas praėjimas uždaromas. Per ilgąjį savaitgalį Andalūzijos keliais pravažiavome 1800 kilometrų ir aplankėme Rondą, Setenil de las Bodegas, Tarifą, kur iki Afrikos telikę tik 14 km, apžiūrėjome Duna de Bolonia smėlio kopą, ir Kadizą, Sivilijoje, kur palaidotas Kolumbas, o taip pat Kordobą.

Kovo 11 – osios proga trispalvė buvo iškelta LDK aukštumoje – aukščiausioje **Baltarusijos** vietoje **Гара Дзяржынская 345 m.**, kuri seniau buvo žinoma kaip Svaitaja Gara („Šventasis kalnas“). Nuo 1956 m. kalva turi LDK bajorų šeimos atstovo „geležinio Felikso“, kuris pakeitė milijonų žmonių likimus, vardą. Kalnas net 50 metrų lenkia Aukštoją, bet nedaugelis jį yra matęs. Savaitgalio išvykos metu aplankėme Nesvyžiaus ir Myro LDK pilis.

Balandžio mėn. pasiekėme **Islandijos**, šalies, kuri pirmoji pasaulyje pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę, aukščiausią kalno viršūnę mums sunkiai įsimenamam pavadinimu **Hvannadalshnjúkur 2110 m**. Viršūnė yra didžiausiame Europos ledyne, kuris užima net 8 % Islandijos teritorijos ir savo mase viršija visus Europos ledynus kartu sudėjus. Klimatas čia atšiaurus, o kai pučia garsieji Islandijos vėjai, tiesiog – arktinis. Jau tūkstančiai tautiečių yra keliavę po Islandiją ir grožėjęsi jos gamta, bet tik vienetai – nuo aukščiausio jos taško. Palankaus oro laukėme visa savaitę. Per tą laiką apvažiavome visą salą. Pamatėme beveik visas „atvirukines“ Islandijos grožybes. Tik dieną prieš išvykimą sulaukėme tinkamo kalnams oro. Kopimo dieną oras buvo fantastiškai geras: ramus ir saulėtas. Todėl pakilę galėjome stebėti vaizdus, primenančius sniego ir ledo pasaką. Mums pavyko, bet nebuvo lengva. Viršuje buvo – 24 C žvarba. Kopėme 14 valandų, nuėjome 22 kilometrus, aukščių skirtumas net 2 km, nuo 400 m aukštyje prasidedančio ledyno iki viršūnės ėjome su sniegidžiais, po to į viršūnę – "kačių" ir ledo kablių pagalba. Ledas nuostabiai žydros spalvos ir ypatingo kietumo. Įkopimas buvo skirtas mano draugo, fotografo ir keliautojo, buvusio mūsų klubiečio *Pauliaus Normanto* atminimui.

Jau kelis metus ketinome aplankyti Norvegijos uolą, vertą viršūnės pavadinimo. Prieš 10 tūkstančių metų, ištirpus ledynams, Troliai pasitraukė iš fiordų į kalnus, bet paliko ten savo ženklus. Garsiausias iš jų - **Troltung**, "akmeninis Trolio liežuvis". Tai nuošali vieta, žiemą beveik nepasiekiamą. Nuo artimiausio civilizacijos taško ją skiria 23 kilometrai arba 12 valandų ėjimo pėsčiomis. Orai šios 1200 metrų aukštyje esančios plynaukštės nelepina net vasarą. Dažni žemi lietaus debesys, vėjas ir rūkas. Pamatyti šį stulbinantį peizažą atvyksta keliautojai iš viso pasaulio. Troltung - ko gero fotogeniškausias Norvegijos peizažas. Čia, pasidaryti *selfi* ant paties akmeninio „trolio liežuvio“ galiuko virš Hardangerio fiordo tampa prestižo reikalu ir aukščio baimės išbandymu. Jeigu neturi aukščio fobijos, tai joks čia pasiekimas, tai gali tūkstančiai, tiesiog dar viena graži vieta. Tačiau, jeigu bijai, bet įveikei baimę, sugebėjai, tai bus įsimintina diena ilgam.

Kokių tik pozų neišvysi ant uolos. Nuo romantiškų iki sportinių. Viena mergina net 3 kartus mėgino atsistoti ant rankų ant uolos paties krašto, kol jai tai pavyko. Teko fotografuoti žmones įvairiose pozose, bet tąkart net sustingau ir maniau, kad ji nusivoš. Tačiau nieko baisaus neatsitiko, bet paskutinis tragiškas

įvykis buvo prieš porą metų. Mergina suklupo ant uolos krašto ir į Australiją negrižo. Ko gero, į šią vietą senasis Trolis kartkartėmis sugrįžta pažiūrėti, kaip žmonės linksmynasi ant jo „liežuvio“, ir kažką pašnibžda merginoms į ausį, kad jos tuo metu praranda realybės jausmą... 700 metrų yra aukštai.

Lietuvos karaliaus **Mindaugo karūnavimo** dieną įkopėme į to meto svarbiausių mūsų valstybės kaimynių aukščiausias viršūnes: Lenkijos - **Rysy 2500 m** ir Vokietijos - **Zugspitze 2962 m**. Abi viršūnės yra pasieniuose su savo kaimynėmis Slovakija ir Austrija. Taip susiklostė aplinkybės, kad būtent iš jų ir kopėme. Taigi, per 4 dienas aplankėme 4 šalis, nuriudėjome automobiliu 4000 km maršrutu Vilnius – Popradske Pleso – Zalzburgas – Ehward – Vilnius ir iškėlėme visas turėtas vėliavas 2 viršūnėse. Be „oranžinės sraigės“ – klubo vėliavos šiuose kalnuose pabuvojo ir Gintarė – jauna mergina iš Zalcburgo. Taip tęsiame dar vieną tradiciją į keliones bei kopimus paimti mūsų emigravusius tautiečius.

Žolinių ilgąjį savaitgalį įprasminome Lietuvos valstybės simbolius iškeldami stilingiausiame Europos kalnyne – UNESCO saugomuose Dolomituose ir aukščiausioje jos viršūnėje **Marmoladoje 3343 m**, bei Alpėse ant Austrijos „stogo“ **Grossglockner 3798 m** („Didysis varpas“) Europos kalnų grožybėse reikalaujančiose išvermės, alpinistinių įgūdžių, sėkmės ir gerų oro sąlygų.

Vasaros sezono kalnų kelionių uždarymui buvo skirtas „Balkanų maratonas“ su jos gamtos ir kultūros perlais. Nuriudėjome 6000 km ir aplankėme šias **Balkanų šalis: Rumuniją, Bulgariją, Serbiją, Juodkalniją ir Bosniją**. Įkopėme į visas 5 planuotas tų šalių aukščiausias viršūnes: **Moldoveanu 2545 m, Musala 2925 m, Midžor 2170 m, Zla Kolata 2534 m ir Maglic 2386 m**. Kopimo laikas tęsėsi nuo 5 iki 14 val. Pravažiavome dviem išpūdingiausiais kalnų serpentiniais Transfagarašan Rumunijoje ir dar išpūdingesniu Albanijos šiaurėje. Per penkias kelionių po kalnus pėsčiomis dienas net du kartus gamtoje sutikome meškas Rumunijoje ir Bosnijoje. Pirmą kartą šleivakojė šuoliais šlaitu lėkį mūsų kryptimi, tai niekas net fotoaparato nesugebėjo pakelti, antrą sykį vaizdas priminė garsųjį I.Šiškinio paveikslą „Rytas pušyne“.

Šioje kelionėje dalyvavo ir aštuonmetė keliautoja Mėta Bukauskaitė. 2011 m. ekspedicijos „Filipinai’11 M.Šalčiui atminti“ metu, ji kartu su mama Seda Bukauskiene įkopė į Apo 2954 m aukščiausią kalną Filipinuose. Už šį įkopimą Mėtai buvo suteiktas jauniausios Lietuvos alpinistės vardas ir ji pateko į Lietuvos rekordų knygą. Tuo metu jai buvo 1,9 metų. Aukščiausias Balkanų kalnas dabar Mėtai buvo jau 15 – oji viršūnė. Mokykla, per mokslo metus, išleido ją į šią kelionę, kad grįžusi vaikams per pamokas papasakotų apie tą įdomų Europos pakraštį.

Prieš 3 metus, plaukiant upe tolimame Madagaskare su bendrakeiviais žaidėme aplankyto pasaulio šalių sąrašą. Tada Europos žemėlapyje beviltiškai pralaimėjau. Dabar, aplankęs Serbiją esu pabuvojęs visose 52 Europos šalyse. Dvylikoje šalių viršūnių iškelta trispalvė ir taip pagerbtas ateinantis Lietuvos šimtmečio jubiliejus. Šioje iniciatyvoje dalyvavo 25 keliautojai, skirtingi įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės. Visiems buvo puikus iššūkis žvilgtelėti į Europą iš viršaus, garbė išskleisti ten trispalvę, išbandyti savo išvermę, ugdytis toleranciją bendrakeivių ir kitų tautų, kitų kultūrų atžvilgiu!

Vytautas Bukauskas